Κερύνεια
7.11.66

Ἀγαπητέ μου Γιάννη,

Σ' εὐχαριστῶ γιά τό βιβλίο σου «Η Συλλογή» πού μοῦ ἔστειλες. Εἶναι πραγματικά ἕνα σημαντικό ἐπίτευγμα. Ἐπιμελημένη ἔκδοση. Ὡραῖο ἐξώφυλλο. Τά περισσότερα θέματα ἐνδιαφέροντα. Ἔκφραση ἀρρενωπή ἤ σαρκαστική, κατά τό θέμα καί τό ζητούμενο. Σέ συγχαίρω μέ ὅλη μου τήν καρδιά.

Πιστεύω ὅμως πώς μποροῦσε νά ἦταν ἀνώτερη ἀκόμα ἡ συλλογή σου ἄν:

α) Σέ μερικά θέματα μεταχειριζόσουν τή λιτή γραφή Ἔλιοτ, Καβάφη ἀντί τήν πινδαρική ἤ παλαμική πού ἀποξενώθηκε σ' ὅλα σχεδόν. Βέβαια δέν πρόκειται νά σοῦ κάνω τό δάσκαλο στή φιλολογία. Ἁπλῶς ἀναφέρω γιά νά ὑποστηρίξω τήν ἄποψή μου δυό σημεῖα. Τό πρῶτο: ἄν καί ὁ Παλαμᾶς θεοποιήθηκε, σχεδόν, ἀπό μᾶς τούς Ἕλληνες, οἱ Εὐρωπαῖοι, γενικά οἱ Δυτικοί, δέν τοῦ ἔδωσαν τόση σημασία, ὅση ἔδωσαν στόν Καβάφη, μ' ὅλο πού τό ἔργο του εἶναι ἐλάχιστο σέ ὄγκο. Τό δεύτερο: Τό 29 ἤ 30 δυό Ἀμερικανοί μετέφρασαν τήν Ἀσάλευτη Ζωή τοῦ Παλαμᾶ στ' ἀγγλικά. Μέ τήν εὐκαιρία, ἄλλος Ἀμερικανός, καθηγητής αὐτός, ἔγραψε ἕνα σπουδαῖο ἄρθρο γιά τόν Παλαμᾶ. Καί τά μόνα ποιήματα πού παράθεσε σάν δείγμα ἦταν δυό λιτότατα. Τό ἕνα ἀπό τίς Πατρίδες σελ. 9. «Καί στόν ἦχο κρότος, ... - δέ ξέρω ἀπό πού ἔρχεται, πού πάει δέ ξέρεις». Τό ἄλλο: Ὁ Θεός μου, σελ. 46.

β) Εἶναι μειονέκτημα τῆς συλλογῆς σου τό ὅτι περιέλαβες καί ποιήματα, ἐγκώμια προσωπολατρικά. Εἶναι προσωπικότητες τῆς ἐποχῆς, τοπικά. Κι ἔτσι πού ξέρουν καί τά ἀνάποδα τῶν προσώπων πού ἐξυμνεῖ